

Změny a opět změny jsou v posledních letech se značnou dávkou nadsázky téměř synonymem slova armáda. Informace nejrůznějšího druhu přicházejí ze všech stran, jsme jimi zahrnuti, jindy naopak tok informací jaksi vázne. Toto zvláštní vydání Listů Univerzity obrany si předsevzalo předložit vám texty týkající se zásadních změn a dějů v armádě a na naší Univerzitě obrany, které svým rozsahem překračují kapacitu běžného čísla, přitom jistě budou zajímat valnou většinu příslušníků UO. Informace týkající se reorganizace armády a vzniku UO (autor: plk. Sikora) jsou doplněny dvěma texty z nově vzniklého Akademického senátu UO.

*Vážené kolegyně, vážení kolegové,
studentky a studenti Univerzity obrany,*

byl jsem vyzván redakcí „Listů Univerzity obrany“ k tomu, abych se Vám touto cestou představil coby historicky první zvolený předseda Akademického senátu Univerzity obrany (dále jen AS UO). Jak jsem uvedl vzápětí po oznámení výsledku volby na ustavujícím zasedání AS UO dne 4. dubna 2005, uvědomuji si, co pro mě tato skutečnost znamená. Zvláště pak ve světle podpory, kterou jsem získal souhlasným stanoviskem všech 26 přítomných senátorů, kteří se volby zúčastnili. Tento výsledek volby svým způsobem není normální. Vnímám ho jako fakt, který musím respektovat, který mě zavazuje před celou akademickou obcí Univerzity obrany a o který předpokládám, že se budu moci rovněž opřít, bude-li to potřeba.

Do hlasování o funkci předsedy AS UO jsem vstupoval dobrovolně, s odhodláním pokusit se získat podporu potřebného množství senátorů. Hlavním motivem mého počínání bylo a stále zůstává vědomí odpovědnosti, kterou AS UO, jako historicky první samostatný orgán Univerzity obrany, v současném období má. Prostřednictvím této funkce chci všem členům AS UO, ale i Vám, všem členům akademické obce Univerzity obrany dát najevo, jak vnímám, že by měl AS UO projevovat svoji vůli, plnit si své povinnosti a dbát o dobré jméno naší alma mater ve strukturách Ministerstva obrany, v prostředí komunity vysokých škol České republiky a minimálně i v prostředí komunity vysokých škol evropského vzdělávacího prostoru. I proto jsem po svém zvolení navrhl senátorům k projednání a schválení text „Deklarace AS UO k akademické obci“, který v koncentrované podobě uvedené skutečnosti obsahuje. Podstatou naší práce je mandát, který jsme získali ve volbách do AS UO a posílá i slib, který jsme všichni složili na ustanovujícím zasedání AS UO. Rámecem pro naši práci, který nám současně vymezuje možný manévrovací prostor, tedy to co smíme, máme či musíme dělat, je litera i duch zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb.

Prizmatem těchto skutečností jeví se vše zdánlivě jasné a srozumitelné. Přečte-li si však kdokoliv z Vás „Volební a jednací řád AS UO“ (dále jen VJŘ AS UO) a „Slib člena Akademického senátu Univerzity obrany“, který je uveden v příloze „Statutu Univerzity obrany“, jasnost a srozumitelnost podstaty naší práce začne nabývat mlhavých obrysů. Mandát senátora a slib senátora, které jsou vymezené vnitřními předpisy Univerzity obrany, každého z nás, členů AS UO, objektivně nutí uvažovat, jednat a rozhodovat ne příliš konzistentně. Tento fakt může objektivně, při projednávání řady skutečností, ohrožovat soudržnost AS UO jako celku.

Co tím mám na mysli? Mandát každý člen AS UO získává ve volebním obvodu, do kterého v rámci Univerzity patří (článek 8, odst. (2) VJŘ AS UO). V důsledku toho mu jej může zase odejmout jen ta část akademické obce, která patří do příslušného volebního obvodu (článek 9, odst. (1) VJŘ AS UO). Nejpravděpodobnějším důvodem pro vznik takové situace může být, že člen AS UO poruší svoji odpovědnost za výkon své funkce členem té části akademické obce, za kterou získal mandát člena senátu (článek 10, odst. (4) VJŘ AS UO). Slib senátora AS UO však akcentuje věrnost akademické obci Univerzity obrany a celé škole. Jistě si každý z Vás dokáže představit celou řadu situací, kdy nemusí být zájmy, představy a záměry akademické obce volebního obvodu totožné se zájmy, představami a záměry akademické obce školy jako celku. Proto očekávám, že

V tomto čísle

*Slovo předsedy AS UO
prof. RNDr. Zdeňek Zemánek, CSc. str. 1*

*Cesta vzniku AS Univerzity obrany
pplk. JUDr. Petr Machálek str. 2*

*Peripetie reorganizace vojenského školství
plk. doc. Ing. Alexander Sikora, CSc. str. 2*

akademická obec Univerzity obrany a její jednotlivé části budou hodnotit počínání AS UO s ohledem na uvedené skutečnosti. Přeji si, aby při posuzování jednotlivých členů AS UO převládala velkorysost a ohleduplnost nad neuváženými soudy a závěry. Rád bych osobně, z pozice předsedy AS UO, přispěl k tomu, že ne většina členů akademické obce Univerzity obrany, ale všichni její příslušníci, začnou symbolicky táhnout za jeden provaz. Chci se takto podílet na vytváření podvodomí společného pracovního týmu, který ví, že v pospolitosti se dynamicky rozvíjí a v konfliktech neochvějně plyne ke své zkáze. Mám za to, že v současnosti je Univerzita obrany fatálně nebezpečná každá i nevyřčená myšlenka o tom, jak na úkor jedné její části lze získat výhody pro části jiné.

Prosím uvědomme si, že Univerzita obrany nevznikla na zelené louce. Její existence je do jisté míry vyjádřením svobodné vůle jejich předchůdců Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové, Vojenské akademie v Brně a Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově. Byly to právě tyto instituce, které se rozhodly pokračovat ve své další činnosti společně pod jednou střechou. Naši povinností je na tuto svobodnou vůli navázat, dále ji rozvíjet a tak v ní pokračovat. Tato skutečnost je silným motivem mé práce a pro Vás všechny může být informací, která mě učiní ve Vašich očích čitelnějším a srozumitelnějším.

Každodenní život – to nejsou jen vznesené myšlenky a ideály. Bud'me připraveni i na to, že budeme muset od počátku společně usilovat i o zvládnutí konfliktů, které jsou typické pro vnitřní i vnější prostředí vojenské vysoké školy. Nejzá-

važnějším z nich je patrně častá konfrontace akademických práv a svobod s fenoménem nedílné velitelské pravomoci. Nesčetněkrát jsem byl přímým účastníkem situací, kde tento konflikt stylu řídicí a organizační práce s řešením otázek výuky a vědy vznikal a většinou se dobře nikdy nevyřešil. AS UO musí být v tomto ohledu zdrojem intelektuální energie, která střechu a ochráni vybalancování potřebné rovnováhy v těchto situacích. Osobní odpovědnost za přiměřené výsledky na tomto poli má především předseda senátu. Vás ostatní k tomu touto cestou vyzývám. Mottem by nám při této snaze mohl být názor vycházející z předpokladu, že slušnost není rozhodně projevem slabosti a tím nepřímou výzvou k vyvolávání konfliktů a neshod. Mnohem

horší zlo, ať už vnitřní nebo vnější, představuje nekompetentnost, neznalost a arogance všeho druhu. Pokud se nám společně podaří být v uvedeném směru úspěšnými, pak vytvoříme pevnou překážku k tomu, aby v podvědomí senátorů nezačal hlodat brouk pochybností o poslání a smyslu jejich práce. Přispějme prosím, každý svým dílem, k tomu, aby se tak na akademické půdě Univerzity obrany nestalo. Věřím, že struktura naší školy vytváří dobré předpoklady proto, abychom se mohli vzájemně obohacovat, vážít si jeden druhého a bude-li to třeba, tak se i vzájemně podporovat.

prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc.
předseda Akademického senátu Univerzity obrany

PERIPETIE REORGANIZACE VOJENSKÉHO ŠKOLSTVÍ

plk. doc. Ing. Alexander Sikora, CSc.

Vojenské vysoké školství prochází a ještě bude procházet složitým a bolestným obdobím svého vývoje. Změny se týkají přímo nebo nepřímo naprosté většiny pracovníků současné Univerzity obrany. Řada ze zaměstnanců však nemá dostatečné informace o tomto procesu, případně má informace nepřesné nebo zkrácené. Cílem článku je seznámit čtenáře s podstatnými skutečnostmi týkajícími se jednotlivých kroků reorganizace a rozhodování o nich.

MINISTR TVRDÍK A REORGANIZACE

Reorganizaci vojenského školství se vedení resortu obrany zabývalo již od počátku devadesátých let. K reformě vojenského školství bylo postupně zřízeno několik komisí, které připravily podkladové materiály, ale zásadnější rozhodnutí nebylo vedením resortu učiněno. Radikální obrat nastal s jmenováním Jaroslava Tvrdíka 4. května 2001 do funkce ministra obrany.

Ministr Tvrdík vydal již v květnu Úkolový list, ve kterém s odvoláním na materiál „Konceptce výstavby resortu“ a racionalizace systému přípravy vojenských profesionálů“ uložil tehdejšímu 1. ZNGŠ gen.por. Padělkovi zpracovat do 31. července 2001 materiál „Reorganizace vojenského školství“ a předložit jej již v srpnu k projednání v Kolegiu ministra obrany ČR.

Stanovený termín byl vzhledem k předchozím zvyklostem a začínajícímu

AKADEMICKÝ SENÁT UNIVERZITY OBRANY USTAVEN Cesta vzniku AS na Univerzitě obrany

V souladu s Nařízením náměstkyně MO pro personalistiku a Volebním a jednacím řádem Akademického senátu Univerzity obrany (VJR) vyhlásil dnem 3. ledna 2005 rektor-velitel Univerzity obrany, jako osoba pověřená ministrem obrany podle § 104 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, působností akademického senátu Univerzity obrany, volby členů Akademického senátu Univerzity obrany (AS UO). Vyhlášení voleb bylo zveřejněno v rozkaze č. 3/2005 ze dne 7. ledna 2005 rektora-velitele

Volební obvody a okrsky a v nich počty mandátů členů AS UO byly v souladu s VJR stanoveny takto:

Obvod	Obv. pro	Podkomise	Členů
1. obvod - fakulta vojenského inženýrstva a obranných věd	1	1	1
2. obvod - fakulta vojenských technologií	1	1	1
3. obvod - fakulta vojenských odborných věd	1	1	1
4. obvod - rektorát	-	-	1
5. obvod - ÚOTS a rektorát	-	-	1
6. obvod - ÚSS	-	-	1
Celkem	14	3	27

K zabezpečení průběhu voleb jmenoval rektor-velitel dále:

1) koordinační volební komisi ve složení:

- Ing. Marián BARTOŠ (FEM),
- doc. Ing. Zdeněk LIDMILA, CSc. (FVT),
- JUDr. Jindřich JANOUCH (FVZ, zástupce pplk. gšt. Ing. Pavel CELBA),
- pplk. Ing. Miroslav ZEMAN (ÚOTS),
- pprap. Kateřina PETROVSKÁ (studentka FEM),
- Bc. Iveta PRÁŠKOVÁ (studentka FVT),
- pplk. JUDr. Petr MACHÁLEK (rektorát).

2) volební komisi pro 4. obvod (ÚOTS, ÚSS + rektorát, ÚOPZHN) ve složení:

- podkomise pro ÚOTS, ÚSS a rektorát:**
- Ing. Miroslav ZABADAL, CSc. (ÚOTS),
 - JUDr. Karel KUNDT, CSc. (ÚOTS),
 - mjr. Ing. Jan VALOUCH (ÚSS),

podkomise pro ÚOPZHN:

- npor. Ing. Monika HOSKOVCOVÁ (ÚOPZHN),
- npor. Dr. Ing. Alena TOKÁROVÁ (ÚOPZHN),
- Ing. Jozef KUČÍK, CSc. (ÚOPZHN).

Na fakultách byly volební komise pro volby členů AS UO ustanoveny na zasedáních akademických senátů takto:

1) FEM:

- Ing. Marián BARTOŠ,
- Mjr. Ing. Jozef HERETÍK
- pprap. Bc. Kateřina SEIDLOVÁ.

2) FVT:

- pplk. Ing. Václav BLÁHA, Ph.D.
- por. Ing. Kateřina HOLÁ
- pprap. Svatava LAŠTŮVKOVÁ

3) FVZ:

- plk. doc. MUDr. Pavol HLÚBIK, CSc.
- prap. Jana NOVÁ
- prap. Jiří NOVÝ

První jednání koordinační komise k volbě jejího předsedy svolal rektor-velitel na 5. ledna 2005 a na tomto jednání byl předsedou koordinační komise zvolen pplk. JUDr. Petr Machálek. Úkolem koordinační komise bylo koordinovat činnost volebních komisí na fakultách a u 4. volebního obvodu. V dalším období se koordinační komise sešla celkem třikrát (20.1., 17.2. a 17.3.) a řešila především procedurální záležitosti v souvislosti s volbami do AS UO a zabezpečením ustavujícího zasedání AS UO).

Ve všech volebních obvodech se volby platně uskutečnily v 1. kole následovně:

Obvod	Volba	Podrobné údaje
1. volební obvod	1. kolo	...
2. volební obvod	1. kolo	...
3. volební obvod	1. kolo	...
4. volební obvod	1. kolo	...

1. volební obvod - FAKULTA EKONOMIKY A MANAGEMENTU

Pořadí	Kandidát	Počet hlasů	%*
--------	----------	-------------	----

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

1.	prof. RNDr. Zdeněk ZEMÁNEK, CSc.	94	68,6
2.	PhDr. Alena LANGEROVÁ	85	62,0
3.	pplk. Ing. Lubomír POROČÁK, Ph.D.	81	59,1
4.	Ing. Josef NAVRÁTIL, CSc.	62	45,3
5.	Ing. Pavel VYLETAL	55	40,1

STUDENTI

1.	prap. Mgr. Radka POLÁČKOVÁ	37	23,4
2.-3.	prap. Markéta MICHALÍKOVÁ	34	21,5
2.-3.	prap. Robert ŠÍŠKA	34	21,5

2. volební obvod - FAKULTA VOJENSKÝCH TECHNOLOGIÍ

Pořadí	Kandidát	Počet hlasů	%*
--------	----------	-------------	----

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

1.	doc. Ing. Stanislav BEER, CSc.	117	50,9
2.	prof. RNDr. František CVACHOVEC, CSc.	104	45,2
3.	plk. prof. Ing. Vladimír ŘEŘUCHA, CSc.	103	44,8
4.	pplk. doc. Ing. Miloš ANDRLE, CSc.	78	33,9
5.	plk. PaedDr. Zdeněk BRTNÍK, CSc.	76	33,0

STUDENTI

1.	por. Ing. Andrea DUFKOVÁ	154	52,7
2.	prap. Lukáš BEŠTA	116	39,7
3.	prap. Miroslav ŠEBELA	114	39,0

3. volební obvod - FAKULTA VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

Pořadí	Kandidát	Počet hlasů	%*
--------	----------	-------------	----

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

1.-2.	plk. doc. MUDr. Jiří KASSA, CSc.	44	88,0
1.-2.	pplk. gšt. Ing. Pavel CELBA	44	88,0
3.	pplk. Ing. Karel ANTOŠ, Ph.D.	43	86,0
4.	MUDr. Peter BEDNARČÍK, CSc.	42	84,0
5.	npor. MUDr. Jana FAJFROVÁ	34	68,0

období dovolených velmi tvrdý, když první zasedání ministrem stanovené komise bylo již 6. června. Zásadně se také změnil názor na kompetence v tomto procesu, když byla výrazně posílena role odběratele absolventů vojenského školství – Generálního štábu. Projevilo se to ve složení komise k řešení reorganizace vojenského školství vedené genpor. Padělkem, do které ministr obrany jmenoval za generální štáb jako místopředsedu ZV PozS genmjr. Fedorka, a jako stálé členy komise náčelníka Odboru Personalistiky GŠ plk. Procházku, velitele sil územní obrany genmjr. Sovu, ZV PozS brig.gen. Jáška, ZV VzS brig.gen. Čumu, NŠ Vlog plk. Jurku a ZN Zdravotnické služby AČR plk. Šimůnka. Za ministerstvo obrany byl do komise jako stálý člen jmenován pouze tehdejší zástupce vrchního ředitele sekce personální a sociální politiky plk. Máčel.

Pouze jako přizvaní členové komise byli ministrem jmenováni rektori vojenských vysokých škol, velitelé vojenských středních škol a velitel Vojenské akademie ve Vyškově.

V počátečních diskusích zaznívaly i pochybnosti o potřebě vysokoškolského vzdělání u nižších důstojníků. Posuzovány byly také modely přípravy, kdy před vysokoškolským vzděláním by budoucí důstojníci absolvovali vojenské kurzy a praxi na funkcích u vojsk. Postupně se ale více uplatňovaly názory a podkladové materiály předkládané Sekcí personální a sociální politiky a Vojenskou akademií v Brně.

Do 25. července se konalo sedm zasedání komise, při kterých se postupně názory na záměr reorganizace krystalizovaly. Konečným zpracovatelem písemného materiálu pro kolegium MO se stala Sekce personální a sociální politiky, která na základě diskuzí v komisi připravila návrh textu dokumentu „Reorganizace vojenského školství“. Návrh předpokládal existenci pouze jediné vysoké vojenské školy a velmi důležité bylo, že v něm bylo zakotveno, že se tato škola **bude řídit zákonem č.111/1998 Sb., o vysokých školách.**

V návrhu byly uvedeny také některé věcné záměry reorganizace, které byly v další fázi přehodnoceny a v konečné verzi, schválené kolegiem ministra, již nebyly obsaženy.

V první variantě materiálu předloženého kolegiu ministra bylo například uvažováno se zrušením Vojenského oboru na FTVS UK v Praze, s transformací VLA HK do podoby Centra zdra-

votnické přípravy, které nemělo být součástí vysoké vojenské školy nebo se zrušením všech vojenských středních škol s výjimkou VVŠ v Brně.

Vzhledem ke snaze udělat materiál co nejméně konfliktní, byla důležitá otázka dislokace budoucí Vysoké vojenské školy předložena ve třech variantách:

1. Dislokace Brno i Vyškov
2. Dislokace jen Vyškov
3. Dislokace Brno a Hradec Králové (jen v této variantě bylo uvažováno s fakultou navazující na VLA).

Kolegium ministra na svém výjezdním zasedání předložený materiál dne 30. 8. 2001 projednalo a na základě připomínek uložilo jeho dopracování s požadavkem komplexního vyhodnocení varianty 2 a 3 s navržením optimálního řešení.

Tento požadavek vyvolal potřebu objektivního posouzení kapacit obou posádek ve vztahu k celkovým potřebám rezortu v oblasti vzdělávání a výcviku a podmínek pro zabezpečení dlouhodobě efektivního vysokoškolského vzdělávání. Proběhla i rekognoskace v posádkách Vyškov a Brno skupinou vedenou brig. gen. Ďuricou.

Zároveň však tento požadavek vyvolal aktivity realizované mimo komisi, některé s cílem odložit rozhodnutí o reorganizaci. Předseda AS VVŠ-PV dosáhl přijetí předsedů AS všech tří škol dne 12. 10. 2001 u ministra obrany, jehož se účastnil i děkan Fakulty ekonomiky obrany státu a logistiky plk. Urban. Ministr rozhodl o realizaci dalšího projednání předložených připomínek a jednáním pověřil NGŠ gen.por.Šedivého. Jednání se uskutečnilo 17. 10. v Brně a mimo NGŠ se ho účastnili i genpor. Padělek a nově jmenovaný náčelník sekce personalistiky GŠ brig. gen. Ďurica. Na tomto jednání oponoval genpor. Šedivý, stanoviskům předsedy AS VVŠ-PV, který obhajoval stávající model provázanosti vzdělávání a výcviku realizovaný na VVŠ-PV. Oponoval přesto, že byl dříve silným kritikem vysokých vojenských škol s argumentací, že nepřipravují podle potřeb vojsk. NGŠ jednoznačně vyjádřil názor, že univerzita se má zabývat vzděláváním a vojenský výcvik má být na instituci jiného charakteru.

V této fázi také do záměru reorganizace začalo výrazněji vstupovat Centrum pro reformu ozbrojených sil (dále jen „CROS“). Na základě představ pracovníků CROSu se do finálního materiálu dostala i kalkulace minimálních počtů stálého stavu UO, odvozená z poměru učitel/student. Celkový počet byl kalkulován na 672 míst, včetně 34 míst pro přípravu v jazykových kurzech na Ústavu jazykové přípravy. Tento ústav měl, podle tehdejších představ, jako součást OU připravovat na úrovni SLP 3 a 4 podle STANAG 6001, a ve Vyškově mělo být Centrum jazykové přípravy pro zabezpečení výuky nižších úrovní.

	Pracovníci	Učitelé	Podpora	Pracovníci	Pracovníci	Pracovníci
Laboratorní	2258		287		245	572
VŠ studijní	1786	15	784	17	244	329
Konferenční	500	13	57	13	38	90
Administrativní	112	13	57	13	14	51
Pracovníci	180	13	19	14	19	31

STUDENTI

1. prap. Kateřina MENCLOVÁ	43	52,4
2. prap. Věra JERÁBKOVÁ	30	36,6
3. pprap. Ludovít PÚDELKA	27	32,9

4. volební obvod - okrsek ÚOTS, okrsek ÚSS a rektorátu, okrsek ÚOPZH

Okrsek	Kandidát	Počet hlasů	%*
--------	----------	-------------	----

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

ÚOTS	plk. gšt. Ing. Jiří HANUS, CSc.	21	51,2
ÚSS a rektorát	plk. gšt. Ing. Vlastimil GALATÍK, CSc.	13	92,9
ÚOPZH	pplk. doc. Ing. Zdeněk SKALIČAN, CSc.	8	72,9

* Jedná se o procentuální vyjádření počtu odevzdaných hlasů k počtu odevzdaných platných lístků.

Podle zjištění všech volebních komisí nedošlo v průběhu voleb k procedurálním pochybením.

Žádný ze členů akademické obce nevyužil svého práva daného článkem 5 odst. 2 VJR podat nejpozději den po konání voleb předsedovi koordinační komise písemnou stížnost, týkající se narušení regularnosti voleb.

V souladu s článkem 11 odst. 1 VJR navrhl předseda koordinační komise rektorovi svolání ustavujícího zasedání AS UO na den 4. 4. 2005.

Ustavující zasedání AS UO se uskutečnilo dne 4. 4. 2005 na Síni vědecké rady UO. Zvolení členové AS UO byli nejdříve přivítáni rektorem-velitelem. Po přečtení slibu člena AS UO studentkou por. Andreou Dufkovou podepsali přítomní senátoři slib. V následující tajné volbě byl předsedou AS UO zvolen v prvním kole voleb prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc.

Zvolený předseda AS UO se ujal dalšího řízení zasedání a na jeho návrh rozhodl senát o počtu členů předsednictva. Do předsednictva AS UO, tvořeného zástupci všech volebních obvodů a studentů, byli zvoleni pplk. doc. Ing. Miloš Andrlé, CSc., plk. doc. MUDr. Jiří Kassa, CSc., plk. gšt. Ing. Jiří Hanus, CSc. a prap. Ludovít Púdelka.

Zpracoval: pplk. JUDr. Petr MACHÁLEK

OBSAH SCHVÁLENÉHO DOKUMENTU „REORGANIZACE VOJENSKÉHO ŠKOLSTVÍ“

Po objektivizaci kapacit, potřeb a možností byl materiál zpracován bez variant, posouzen komisí a předložen kolegiu ministra obrany. Na komisi pro reorganizaci z 18 členů jej 17 podpořilo, pouze rektor VVŠ-PV plk. Hoza byl proti. Na kolegiu ministra všech 19 členů kolegia ministra hlasovalo pro přijetí předloženého materiálu.

Tímto byl na vrcholové úrovni managementu rezortu obrany přijat dokument, který vymezil základní rysy nejen vysokého vojenského školství.

- Zřízení Univerzity obrany v Brně se zahájením výuky v akademickém roce 2004/05.

- Transformace VLA HK do Fakulty vojenského zdravotnictví jako součásti UO.

- Integrace studijních programů a oborů, výrazné snížení jejich počtu a navazující redukce počtu personálu škol.

- Vymezení požadavku vysokoškolského vzdělání na Bc. úrovni u důstojníka.

- Zavedení aplikačních kurzů po skončení bakalářského studia.

- Zabezpečení vojenského výcviku studentů UO rezortním zařízením.

Podle zpracovaného materiálu měla vysoká vojenská škola zabezpečovat:

- vysokoškolské vzdělání v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu, v profesní struktuře podle požadavků rezortu;

- vzdělávání ke splnění kvalifikačních požadavků na formou kariérních kurzů;

- specializační přípravu podle požadavků rezortu pro

V únoru 2002 byla proto na VA v Brně zpracována a následně diskutována s CROSem metodika výpočtu vycházející z počtu programů a oborů jednotlivých typů studia, rozsahu zabezpečujících činností, rozpracovaná na součásti, které měly působit v Brně. Přesto, že k předané metodice neměli pracovníci CROSu zásadní připomínky, pokračovali v kalkulaci počtů UO vycházejících z nereálných poměrů učitel/student a neopodstatněné struktury programů a oborů.

Na jednání pracovní komise v září zpochybnili zástupci VA v Brně dosavadní CROSem navrhované nízké tabulkové počty UO. Z tohoto důvodu rozhodl brig. gen. Ďurica, že k detailnímu rozpracování struktury UO včetně předložení reálného návrhu počtů se sejdou zástupci jednotlivých vojenských vysokých škol a CROSu na pracovním jednání komise ve dnech 15. – 16. října 2002 v zařízení Olešná.

V první části jednání byla diskutována otázka organizačního řešení kariérového vzdělávání důstojníků. Po vyhodnocení pozitivních i negativních stránek byl učiněn závěr, že vhodnější variantou je **zabezpečení vojensky zaměřeného akreditovaného i neakreditovaného kariérového vzdělávání fakultou**, než kariérové vzdělávání řešit samostatným ústavem v rámci UO.

V první části jednání byla diskutována otázka organizačního řešení kariérového vzdělávání důstojníků. Po vyhodnocení pozitivních i negativních stránek byl učiněn závěr, že vhodnější variantou než řešit kariérové vzdělávání samostatným ústavem v rámci UO, je zabezpečení vojensky zaměřeného akreditovaného i neakreditovaného kariérového vzdělávání fakultou.

Dalším bodem bylo projednání počtů UO. Byla podrobně rozebrána metodika předložená na CROS již v únoru, vycházející z kvantitativní analýzy doplněné kvalitativní korekcí. Pro kalkulaci potřeb personálního zabezpečení akreditovaného studia, kariérových a účelových kurzů, realizovaných v součástech UO dislokovaných v Brně, technickou, administrativní a materiální podporu, byla tato metodika akceptována a byl akceptován i kalkulovaný počet míst v Brně pro zabezpečení vzdělávacích činností, který byl 514 míst, se započítáním pouze základního logistického zabezpečení výuky.

K tomuto počtu byl připočten počet **15 míst pro ÚSS, 30 míst pro UOPZHN a 179 míst pro FVZ**. Počty FVZ byly po diskuzi akceptovány jako „daň“ AČR za specializaci v této oblasti. Celkem tedy byly počty osob stanoveny na cca 740 osob s tím, že počty budou dále upřesněny podle potřeby logistického zabezpečení. Dodatečně byly proto se započítáním logistiky **počty UO stanoveny na 800 osob**.

Na tomto jednání byla také diskutována struktura fakult UO. 1F UO měla podle závěrů diskuze vzniknout z FVŠ VA a obou fakult VVŠ-PV a měla zabezpečovat akreditované vzdělávání ve studijním programu Ekonomika a management a kariérové vzdělávání v kurzech pro vyšší důstojníky, kurzech GŠ a účelových kurzech. Člen komise za VVŠ-PV plk. Urban prezentoval návrh struktury fakulty zajišťující jen akreditované vzdělávání. Po částečných a ne zcela optimálních úpravách byla jako pracovní navržena struktura kateder této fakulty s počtem 152 tabulkových míst zahrnujících i katedru jazyků a TV. Pro FVT a rektorát byl v zápise uveden celkový počet 362 tabulkových míst. Z toho pro rektorát bylo podle výše uvedené metodiky kalkulováno 121 osob, na FVT zbývajících cca 240 tabulkových míst.

Vzhledem k záměru vytvořit budoucí 1F UO ze tří fakult, které byly součástí dvou samostatných škol, bylo odsouhlaseno upravit datum zřízení UO v návrhu zákona na 1. 1. 2004. To by umožnilo zřízení této fakulty k 1. 9. 2004 již jako reorganizací uvnitř již vzniklé Univerzity obrany.

Jedním z úkolů, který byl na tomto jednání stanoven, bylo zpracování harmonogramu postupu vytváření UO. K tomuto úkolu následovalo několik jednání, byly předloženy návrhy ze všech tří škol, žádná z variant však nebyla oficiálně schválena. Jedním z hlavních důvodů byl odchod brig. gen. Ďurici na místo velitele sil podpory, čímž činnost komise z větší části skončila.

ROZPRACOVÁNÍ STRUKTUR A POČTŮ UO

Dne 17. března 2003 se v Komorním Hrádku konalo, ve výrazně jiném složení než měla předchozí komise, jednání pracovního týmu k výstavbě Univerzity obrany, útlumu vojenských středních škol, výstavbě jedné vojenské střední školy a plnění II. etapy reorganizace vojenského školství.

Hostem jednání byl NGŠ genpor. Štefka, který mimo jiné řekl, že je potřeba **zvrátit tendence změnit rozhodnutí o umístění Univerzity obrany v Brně**. Dále vyjádřil nespokojenost s dosavadní připraveností absolventů vojenských škol. Při prezentaci organizační struktury Univerzity obrany byly postupně diskutovány všechny navrhované organizační mikrostruktury a jejich prvky. Připomínky NGŠ směřovaly k výraznější redukci navrhovaných počtů jednotlivých prvků.

NGŠ rozhodl, že chce předložit konkrétní zdůvodnění počtů jednotlivých prvků navrhované organizační struktury spolu s plánovanými tabulkami počtů potřebného personálu UO k 1. 1. 2004 a k 1. 9. 2004.

Po tomto jednání ustavil rektor VA, v té době již plk. Vojkovský, 12 integrovaných pracovních týmů pro přípravu vzniku UO. Jednalo se o týmy k přípravě jednotlivých součástí UO, vnitřních předpisů UO, informačního systému UO, redislokačních a dislokačních otázek a výstavby posádky Brno. Týmy měly za úkol popsat poslání, obsah činnosti, strukturu, tabulkové počty a harmonogram výstavby příslušného dílčího prvku UO.

Před následným jednáním, které se konalo 17. 4. 2003 opět v Komorním Hrádku byl zpracován společný návrh rektorů všech tří škol, který vymezoval poslání, cíle, obsah činnosti strukturu a tabulkové počty UO.

V tomto materiálu byly podrobně popsány struktury a počty při vzniku UO který se v té době předpokládal 1. 1. 2004, i k termínu snížení počtů podle nařízení k OMDZ tzn. k 1. 9. 2004.

V otázce rozdělení počtů součástí UO k 1. 9. 2006 nebylo dosaženo konsensu, proto v materiálu byla předložena níže uvedená tabulka, ve které jsou pro rok 2006 počty pedagogických pracovníků vymezeny pouze celkovým počtem.

	1. 1. 2004	1. 9. 2004	1. 9. 2006
celkem	1423	1289	800
pedagog	22	14	2
neakreditované studium	22	14	2
pedagogická práce	10	204	
pedagogická práce v UO	114	202	262
pedagogická práce v UO	22	22	
pedagogická práce v UO	114	22	
pedagogická práce v UO	7	11	15
pedagogická práce v UO	2	22	22
pedagogická práce v UO	22	22	0

Krátce po jednání v Komorním Hrádku došlo k významné změně v kompetencích v přípravě UO. Na návrh

ministra obrany byl rektor VVŠ-PV plk. Urban 8. 5. 2003 jmenován do hodnosti brigádního generála a následně byl ministrem pověřen i přípravou zřízení UO. Krátce na to, 30. 5. 2003 ministr Tvrdík rezignoval a začala se připravovat reforma v novém zdrojovém rámci.

Rezignace se výrazně dotkla i zákona o zřízení UO, který měl ministr Tvrdík předložit vládě ke schválení právě v prvním týdnu v červnu. Návrh byl z jednání vlády stažen a byl předložen ministrem Kostelkou do vlády až 17. 9. 2003. Tím nebylo možno realizovat původní návrh na zřízení UO již k 1. 1. 2004 a termín se posunul na 1. 9. 2004.

V květnu 2003 byly mezi představiteli VA a VVŠ-PV vedeny diskuze o stanovení počtů 1. a 2. fakulty. Gen. Urban neakceptoval požadavek na rozdělení počtů na jednotlivá pedagogická pracoviště se zohledněním výsledků analýzy tabulek AČR v roce 2001, ze kterého vyplýval poměr míst nižších důstojníků s charakterem technickým a manažerským 2 ku 1. Stanovil na základě samostatné kalkulace cílové počty FEM na 194, UOTS na dříve již předpokládaný počet 30 a zbytek 170, připadl FVT.

V červenci 2003 probíhal na GŠ štábní nácvik, jehož cílem bylo rozpracovat reformu ozbrojených sil v novém zdrojovém rámci. V pozadí byla snaha GŠ přehodnotit některé CROSem dříve definované záměry reformy, protože složky GŠ některé z nich považovaly za odtržené od reality. Na štábním nácviku byli přítomni jako styční důstojníci i zástupci všech tří škol. Zpracované podklady vycházely z dříve již generálem Urbanem přijatých rozhodnutí. Jako pověřený přípravou UO zodpovídal za zpracované podklady náčelníkovi Sekce personalistiky GŠ brig.gen. Prokešovi. Došlo pouze k rozpracování vnitřních struktur UO, kde v některých případech, jako např. u katedry TV nedošlo k dohodě. Dále na štábním nácviku vznikl požadavek na snížení cílových počtů UO z 800 na 790 v roce 2008.

Na základě **požadavku ředitele Sekce personalistiky** byly také rozpracovány struktury UO pro výrazně nižší **cílové počty UO – cca 500 míst** ve dvou variantách. V obou variantách se předpokládalo, ve shodě se závěry jednání na Olešné, zabezpečení kariérového vzdělávání důstojníků vojensko-manažersky zaměřenou fakultou UO.

První varianta zpracovaná představiteli VVŠ-PV vycházela z předpokladu, že na UO budou zachovány pouze jeden vojensko manažerský studijní program a jeden všeobecný lékařský studijní program. Vojenský technický studijní program se navrhoval zrušit nebo minimalizovat (ponechat zejména pasivní sledovací systémy) a řešit společnou akreditaci a realizaci ve spolupráci s civilní vysokou školou. Počty jednotlivých pedagogických pracovišť byly navrženy takto: **Fakulta ekonomiky a vojenského managementu 190, FVZ 143, Ústav vojenského technologii 30, ÚOPZHN 12.**

Druhá varianta zpracovaná představiteli VA vycházela z předpokladu rozvinutí kooperace s veřejnými vysokými školami u všech studijních programů a převedení vzdělávání zdravotnického personálu v cílovém stavu na vzdělávací instituci při ÚVN Sřešovice. Provázáním klinické a pedagogické činnosti a společného logistického zabezpečení ÚVN a vzdělávacího ústavu se předpokládalo výrazné snížení požadavků na personál. Počty jednotlivých pedagogických pracovišť byly navrženy takto: **Fakulta vojenského managementu 178, FVT 133, ústav pro vzdělávací zdravotník při ÚVN cca 60.**

Naštěstí oficiální požadavek rezortu na tak výrazné snížení cílových počtů UO nebyl (alespoň do současné doby) formulován.

Na přelomu roku 2003 a 2004 byl ministerstvem zadán požadavek rozpracovat detailně cílové mikrostruktury UO. Gen. Urbanem byly stanoveny počty nejdříve na 194 míst pro FEM a 185 míst pro FVT. Později pak 187 míst pro FEM, 183 míst pro FVT, 179 míst pro FVZ, 20 míst pro UOTS a 10 míst pro USS s tím, že ve struktuře FVT byla zařazena katedra TV o 15 místech, zabezpečující obě fakulty.

SCHVALOVÁNÍ ZÁKONA O ZŘÍZENÍ UO

Při předkládání návrhu zákona o zřízení UO do vlády reagoval ministr obrany na dřívější stanovisko Legislativní rady vlády, konkrétně jejího doporučení zvážít, zda není vhodnější, aby Univerzita obrany byla zřízena jako organizační složka státu. Na základě stanoviska tehdejšího náměstka Dzvonička argumentoval v neprospěch realizace tohoto návrhu komplikacemi při provádění interních rozpočtových opatření v případě okamžité potřeby UO a povinností UO vést samostatné podvojně účetnictví. Vláda zdůvodnění akceptovala a velkou většinou návrh zákona schválila (z 15 přítomných členů vlády hlasovalo pro návrh 14, proti návrhu nikdo).

V období před předložením zákona o zřízení UO, tak i v období jeho projednávání, se opětovně otevřely diskuze o dislokaci UO, případně jejich fakult. Dislokace se stala i politickým tématem, podněcovaným zájmy lobbistických skupin. Přesto, že stanovisko rezortu obrany i vlády bylo jednoznačné, byly prováděny kroky s cílem dislokaci změnit. Ministr obrany se 31. 10. 2003 vyjádřil při předkládání zákona v poslanecké sněmovně slovy „Jedním z důležitých argumentů pro dislokaci Univerzity obrany do Brna je již vybudované fungující a kvalitní vysokoškolské zázemí, které toto město má. Nelze rovněž pominout více než padesátiletou historii nejvyšší vojenské vzdělávací přípravy v Brně, která je respektována zahraničními vojenskými i civilními vzdělávacími a vědeckými zařízeními. Pokud se týká event. úvahy o dislokaci Univerzity obrany do Vyškova, chtěl bych vás ujistit, že Vyškov rozhodně nezůstane nevyužit, a proto ani nedojde k žádnému dopadu na zaměstnanost jeho regionu.“

I když v poslanecké sněmovně byl vládní návrh zákona dne 2. 3. 2004 výrazně podpořen (ze 156 hlasujících bylo pro 128, jediný proti) projevil se lobystické zájmy v senátu a na popud senátora Bárka (zvoleného za Vyškov) a s přispěním dopisu zaslaného z AS VVŠ-PV, byl ve výboru pro vzdělávání, vědu a kulturu schválen pozměňující návrh, stanovující dislokaci UO do Vyškova. Ve finálním hlasování 2. 4. 2004 však původní návrh s dislokací UO v Brně podpořilo z 58 přítomných senátorek a senátorů 37, proti byli 2 a zákon byl tímto schválen v podobě předložené poslaneckou sněmovnou.

V návaznosti na schválení zákona muselo také dojít k převodu akreditací z rušené Fakulty velitelské a štábní VA v Brně. Akreditační komise na svém zasedání v dubnu 2004 rozhodla, že její akreditovaný studijní program Teorie obrany státu se stane studijním programem uskutečňovaným FVT, stejně tak i oprávnění konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem, se stanou akreditovanými obory habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na FVT.

PŘÍPRAVA VNITŘNÍCH PŘEDPISŮ UO

Ve druhé polovině roku 2003 a v počátku roku 2004 se činnost integrovaných pracovních týmů ustavených v březnu 2003 postupně utlumila. Provádění činností směřujících ke

vzniku UO po schválení zákona o jejím zřízení, bylo realizováno více za řízení pověřeného rektora a dalších služebních funkcionářů, zejména těch, kteří byli ve výběrových řízeních vybráni na místa vedoucích oddělení UO.

V oblasti přípravy vnitřních předpisů UO byly tyto pracovním týmem připravovány do června 2003, kdy Statut a Řád výběrového řízení byly neoficiálně posouzeny na MŠMT. Potom se ale příprava pozastavila, protože pověřený rektor nepožadoval dopracování vnitřních předpisů. Až koncem dubna 2004 vyžádal zpracování Stipendijního řádu UO s požadavkem na jeho úpravu, dovolující vyplácení stipendia civilním studentům v prvním semestru NMgr. bezprostředně po absolvování Bc. studia. Následně akceptoval návrh na dopracování i Statutu a Řádu výběrového řízení.

Vzhledem k tomu, že již v polovině roku 2003 při předběžném posuzování pracovních návrhů Statutu a RVR UO vyžadovala pracovnice pověřená za MŠMT jejich posuzováním, předložení také Volebního a jednacího řádu AS UO (VaJR AS), byly v období května 2004 dopracovány dřívější pracovní návrhy i ostatních vnitřních předpisů a předloženy k projednání představitelům všech tří škol.

VaJR AS byl zpracováván tak, aby byl akceptovatelný pro všechny tři školy. VLA požadovala dodržení rovného zastoupení akademických pracovníků i studentů u fakult. VVŠ-PV požadovala přidělení pouze 1 mandátu pro každý z ústavů, se zdůvodněním, že na konci dvouletého zákonného období pro vznik akademických orgánů budou mít ústavy pouze po cca 20 akademických pracovníků. Se stejným zdůvodněním odmítla VVŠ-PV zapracovat povinnost rektora vypsat volby do 90 dnů od zřízení UO. Stanoviska představitelů VVŠ-PV vycházely tehdy ze záměru **výkonu funkce pověřeného rektora po celé ze zákona přípustné dvouleté období**, stejně jako v případě realizovaného a ze zákona přípustného ročního fungování pověřeného děkana fakulty Ekonomiky a managementu.

Všechny vnitřní předpisy byly zpracovány, posouzeny neoficiálně v několika kolech MŠMT a proces registrace ministerstvem obrany (vyžadující stanovisko MŠMT) byl připraven tak, že registrace a tím účinnost vnitřních předpisů byla již od 1. září 2004.

OBDOBÍ ZŘÍZENÍ UO

V červenci 2004 došlo v procesu přípravy vzniku UO k další změně v kompetencích v procesu přípravy UO. Na základě výsledků jednání kolegia ministra obrany, kde byl tento návrh velkou většinou podpořen, byl funkcí rektora UO ministrem pověřen rektor VA v Brně, plk. Vojkovský. Současně byl pověřen i přípravou jejího vzniku.

Na základě požadavku MO předložit aktualizované cílové mikrostruktury UO, byl v červenci 2004 pověřeným rektorem (v zastoupení) předložen na Sekci plánování sil MO návrh upravené cílové mikrostruktury, který zohledňoval výsledky jednání na Olešné a výsledky předběžné analýzy cílových mikrostruktur resortu obrany z hlediska požadavků na vzdělávání, ze které vyplývají požadavky na cílové počty vzdělávaných v poměru zhruba 1 / 2 mezi manažersky a technicky zaměřenými studijními obory.

V tomto návrhu nedošlo ke změnám u ÚSS a ÚOPŽHN, struktury FVZ byly na základě požadavku R VLA dílčím způsobem upraveny, bez změny celkových počtů. Navrhovaný počet míst u Fakulty vojenského managementu, která podle návrhu měla zabezpečovat i kariérové vzdělávání byl 163, počet míst u FVT 228.

Dne 5. listopadu 2004 bylo rektorem UO vyžádáno, a ředitelem Sekce personální MO odsouhlaseno, dočasné pozastavení dalšího rozpracování podrobných podkladů v oblasti systemizace cílových mikrostruktur Univerzity obrany. Ve zdůvodnění bylo uvedeno, že probíhá zpřesňování požadavků resortu na Univerzitu obrany a současně se zpracovává koncepce rozvoje vojenského vzdělávání,

vše s možnými výraznými dopady na cílové mikrostruktury.

V průběhu listopadu 2004 byly na základě počtů UO stanovených v Nařízení k OMDZ v resortu obrany zpracovány tabulky počtů UO k 1. 9. 2005. Tabulky byly zpracovány bez zásadních rozporů a byly v průběhu února 2004 MO schváleny. Tím byly vytvořeny podmínky pro vypsání výběrových řízení zejména u FVT, která výrazně mění svoji strukturu a kde jsou výběrová řízení vypsána na všechna místa akademických pracovníků.

Před výrazně složitějším problémem bude stát management školy a fakult v následujícím období, kdy bude nutno připravit tabulky UO k 1. 9. 2006 a při tom se vejít do počtu 800 tabulkových míst.

V dřívějším období gen.Urbanem stanovené počty jednotlivých součástí UO nekorrespondují s požadavky kladenými na tyto součásti. V počtu 20 míst není ÚOTS asi schopen zabezpečit současně 10 kurzů pro vyšší důstojníky, 2 kurzy generálního štábu a další účelové kurzy. V počtu 184 míst není asi schopna FVT zabezpečit výuku v 10 studijních oborech, když v tomto počtu má být i katedra TV zabezpečující celou UO mimo FVZ. Naproti tomu je FEM schopna v počtu 189 míst bez problémů zabezpečit výuku ve svých dvou studijních oborech.

Z těchto důvodů probíhá v současné době diskuze nad metodikou stanovení počtu personálu pro zabezpečení jednotlivých vzdělávacích aktivit, umožňující optimalizovat počty součástí UO a zabezpečit požadavky resortu. Jedním ze vstupních údajů jsou výsledky analýzy cílových mikrostruktur resortu obrany. Z analýzy mikrostruktur, kde ke všem místům je přiřazena hodnota a odbornost vyplývá, že pro doplňování míst s odborností **manažerského zaměření je potřebné ročně cca 100 absolventů**, pro doplňování míst s odborností **technického zaměření je potřebné ročně cca 200 absolventů** bakalářského studia. Tyto počty absolventů jsou jistě významným vstupním údajem pro optimalizaci struktur.

Významným krokem vedoucím k dokončení procesu zřízení UO bylo vypsání voleb do akademického senátu UO. Pověřený rektor vyhlásil volby podstatně dříve, než mu to umožňuje zákon o vysokých školách. Je nutné si také uvědomit, že i když byl ministrem obrany pověřen i působností akademického senátu, respektoval dřívější stanoviska všech tří škol a předložil Volební a jednací řád AS k registraci na MO beze změn.

Provedení voleb, ustavení akademického senátu, následná volba kandidáta na rektora a jeho jmenování prezidentem uzavře vstupní etapu fungování Univerzity obrany.

Za velmi rušivý jev, negativně ovlivňující principy činnosti vysoké školy, je však možno považovat neoprávněné vstupy nadřízených funkcionářů do vnitřních kompetencí školy, které jsou zpravidla vyvolány lobbistickými kroky některých příslušníků školy. Bez těchto kroků by např. nevzniklo nařízení zakazující UO organizovat konferenci o vzdělávání nebo by nevznikl harmonogram, snažící se rektori vyřadit postup organizace voleb.

Přes řadu peripetií v procesu reorganizace vojenského školství byly již realizovány kroky, které vojenské vysoké školství posunují do stavu, odpovídajícího reálným potřebám resortu obrany. Univerzitu obrany čeká jistě ještě celá řada optimalizačních a velmi bolestných kroků k tomu, aby dostala svého názvu. A to jak svým univerzitním, výraznou vědeckou činností podpořeným charakterem, tak i zaměřením své činnosti ve prospěch ozbrojených sil.

Tak, aby Univerzita obrany měla své pevné místo mezi ostatními univerzitami v ČR i mimo ni a aby ji rezort obrany vnímal jako instituci, bez které by nebyl schopen plnit své poslání.

plk. do. Ing. Alexander SIKORA, CSc.

Zvláštní vydání připravila:
vedoucí redaktorka LUO Ing. Ivana Zbubnová.
DTP a tisk: Vydavatelská skupina UO